ਸੁਪਰਿੰਟੈਂਡਿੰਗ ਇੰਜੀਨੀਅਰ ਦੇਹਰ ਪਾਵਰ ਹਾਊਸ ਸਰਕਲ ਭਾਖੜਾ ਬਿਆਸ ਮੈਨੇਜਮੈਂਟ ਬੋਰਡ (ਪੀ.ਡਬਲਿਊ.) ਸਲੈਪਰ ਅਤੇ ਹੋਰ

ਬਨਾਮ

ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਰ ਅਧਿਕਾਰੀ, ਸੁੰਦਰ ਨਗਰ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ

(2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰ. 8276-8277)

25 ਅਕਤੂਬਰ, 2019

ਜਾਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਐਮ.ਆਰ. ਸ਼ਾਹ ਅਤੇ ਬੀ.ਆਰ. ਗਾਵਲ, ਜੇ.ਜੇ.

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 2005: ਸੈਕ. 48 ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦਾ ਅਭਿਆਸ. 48 ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫ਼ੀ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਕਿੰਟਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੀ ਤਰੀਕ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੇ 5, 29 ਨੇ ਸੈਕ. ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ 5 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ ਹੋਲਡ ਦੀ ਸਥਿਰਤਾ: ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੋਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ. ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ 5 ਲਾਗੂ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। 5 ਅਤੇ ਸੈਕਿੰਡ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ. 29(2), ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ, ਸੈਕਿੰਡ. ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ 4 ਤੋਂ 24 ਲਾਗੂ ਹਨ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ. 5 ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਸੋਧੀ ਵਿਵਸਥਾ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। 48 ਕਿਉਂਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963: ਸੈਕਿੰਡ. 5, 29.

ਮਾਮਲਾ ਹਾਈਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜਦੇ ਹੋਏ ਕੋਰਟ

ਹੋਲਡ: 1.1 ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਬੱਚਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ, ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ; ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਖਾਸ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੋਡ ਆਫ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਦੇ ਆਰਡਰ XXI ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਬਿਨੈਕਾਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਸੀਮਾ, ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਵਿਆਖਿਆ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼, ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 5, 6] [540-ਈ; 541-ਏ-ਬੀ]

ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 2005 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ, ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, ਅਪੀਲ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 45(4) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 46(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਓ ਮੋਟੂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਪੁਨਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ ਵਰਤੋਂ ਲਈ 5 ਸਾਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇੱਕ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇੱਕ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 48(1) ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 48 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਹ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 45(4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਵਾਂਗ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। , ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨਾ. ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਓ ਮੋਟੂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 48 ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 29(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਇੱਥੇ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਉਲਝਣ

ਨਹੀਂ ਹੈ, 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ। ਧਾਰਾ 29(2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। [ਪੈਰਾ 21] [562-F -II: 563-A-C]

ਕਿਉਂਕਿ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੋਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 29(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਲਾਗੂ ਹਨ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੈਟ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸਕੀਮ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਵੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ, ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਟਕ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੂਓ ਮੋਟੂ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਰਾਦਾ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ ੨੨] [੫੬੩-ਈ-੨:੫੬੪-ਏ]

ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਫੈਸਲਿਆਂ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। [ਪਰਾ 23] [564-ਬੀ]

ਹਵਾਲੇ: ਪਟੇਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2017) 2 SCC 350; ਕਸਟਮਜ਼ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ v ਹਾਂਗੋ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (2009) 5 SCC 791; ਹੁਕਮਦੇਵ ਨਰਾਇਣ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਲਲਿਤ ਨਰਾਇਣ ਮਿਸ਼ਰਾ (1974) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 133; ਸੁਕੁਰੁ ਬਨਾਮ ਤਾਨਾਜੀ ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 1279; ਲੂਟਾ ਕਾਮਤ ਬਨਾਮ ਵਿਲਾਸ (1989) 2 SCC 613; ਰਾਜ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. & Ors. v. ਕਾਰਤਿਕ ਚੰਦਰ ਦਾਸ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (1996) 5 ਐਸਸੀਸੀ 342 ਮੁਕਰੀ ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਚੇਪੀਲਾਟ ਪੁਥਨਪੁਰਾਇਲ ਅਬੂਬੈਕਰ (1995) 5 ਐਸਸੀਸੀ 5; ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ (1976) 1 SCC 392; ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪਾਪੂਲਰ ਕੰਸਟਰਕਸ਼ਨ ਕੰ. (2001) 8 SCC 470; ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਇੰਜੀਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜ਼ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2008) 7 SCC 169; ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਬਨਾਮ ਹਾਂਗੋ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. (2009) 5 SCC 791; ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਅਤੇ

ਐਨ.ਆਰ. v. ਅੰਸ਼ੁਮਨ ਸ਼ੁਕਲਾ (2014) 10 SCC 814; ਪਟੇਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2017) 2 SCC 350; M. P. ਸਟੀਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (2015) 7 SCC 58; ਕਸਟਮ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ, ਨੋਇਡਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਫਾਈਬਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੋਇਡਾ (2008) 3 SCC 73; ਸਿੰਘ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜਿਜ਼ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ. (2008) 3 SCC 70; ਚੌਧਰੀ ਸਟੀਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ (2009) 15 SCC 183 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਕੇਸ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਹਵਾਲਾ:

[2017] 1 SCR 95 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

(2009) 5 SCC 791 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

4 ਲਈ:[1974] 3 ਐਸਸੀਆਰ 31 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

7 ਲਈ:AIR 1985 SC 1279 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

8 ਲਈ: :[1989] 2 ਐਸਸੀਆਰ 137 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

9 ਲਈ: [1996] 2 ਸਪਲ. SCR 373 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ।

10 ਲਈ: [1995] 2 ਸਪਲ. SCR 1 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

11 ਲਈ: [1976] 2 ਐਸਸੀਆਰ 260 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

12 ਲਈ: [2001] 3 ਸਪਲ. SCR 619 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

13 ਲਈ: [2008] 5 SCR 1108 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

14 ਲਈ: 2014 11 SCR 361 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

15 ਲਈ: :(2015) 7 SCC 58 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

16 ਲਈ:[2017] 1 SCR 95 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

17 ਲਈ:(2015) 7 SCC 58 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

18 ਲਈ:(2008) 3 SCC 73 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਪੈਰਾ 19[2007] 13 SCR 952 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

20 ਲਈ (2009) 15 SCC 183 ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ।

ਸਿਵਲ ਅਪੀਲੀ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ: 2019 ਦੀ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8276-8277।

ਨਿਰਣੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ 19.11.2018 ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸ਼ਿਮਲਾ ਵਿਖੇ 2018 ਦੇ ਸੀਆਰ ਨੰਬਰ 224 ਅਤੇ 225 ਵਿੱਚ।

ਨਾਲ ਸਿਵਲ ਅਪੀਲ ਨੰਬਰ 8278, 8279, 8280, 8281 ਆਫ਼ 2019।

ਧਰੁਵ ਮਹਿਤਾ, ਅਜੈ ਵੋਹਰਾ, ਸ੍ਰ. ਐਡਵੋਕੇਟ, ਯਸ਼ਰਾਜ ਸਿੰਘ ਦਿਓੜਾ, ਸ਼ਿਆਮ ਅਗਰਵਾਲ, ਕੁ. ਸੋਨਲ ਮਸ਼ੰਕਰ, ਅਨਮੋਲ ਮਹਿਤਾ, ਅਭਿਮਨਿਊ ਝਾਂਬਾ, ਕੁ. ਹੇਮਲਤਾ ਰੰਗਾ, ਆਸ਼ੀਸ਼ ਝਾਂਬਾ, ਸਮੀਰ ਅਲੀ ਖਾਨ, ਕੁ. ਕਵਿਤਾ ਝਾਅ, ਸ਼ੰਮੀ ਕਪੂਰ, ਮਿਸ. ਸਵਾਤੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਟੀ. ਰਮੇਸ਼, ਕੁ. ਐਲ. ਮਹੇਸ਼ਵਰੀ, ਏ. ਲਕਸ਼ਮੀਨਾਰਾਇਣਨ, ਸੰਦੀਪ ਗੋਇਲ, ਸ੍ਰੀਮਤੀ ਏ. ਅਨਾਮਿਕਾ, ਪਵਨਸ੍ਰੀ ਅਗਰਵਾਲ, ਪੇਸ਼ ਹੋਣ ਵਾਲੀਆਂ ਧਿਰਾਂ ਲਈ ਐਡਵਾਂਸ।

ਅਦਾਲਤ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਰੁਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, ਜੇ.

1. ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸਵਾਲ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ ਐਕਟ, 2005 ('2005 ਦਾ ਐਕਟ') ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ? 2005 ਦਾ ਐਕਟ ਆਰਡਰ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 90 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦਾਇਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਾਂ ਇਹ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29 ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ।

2. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, 19.11.2018 ਦੇ ਨਿਰਪੱਖ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਤਹਿਤ, ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਟੈਕਸ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਐਕਟ 2005 ਦੀ ਧਾਰਾ 64(5) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। . ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ, 2017 ਦੇ ਸੀਐਮਪੀ (ਐਮ) ਨੰਬਰ 1371 ਵਿੱਚ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਟ੍ਰਾਈਟ੍ਰੋਨਿਕਸ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਸਿਰਲੇਖ ਵਾਲੇ ਇੱਕ ਕੋਆਰਡੀਨੇਟ ਬੈਂਚ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 48 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੋਧ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ।

3. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੋਧੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ, ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਹਨ:

"48. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੋਧ

(1) ਧਾਰਾ 45 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਧਾਰਾ 46 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਇਸ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ ਜੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਗਲਤ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲਤਾ ਕਾਰਨ ਪੈਦਾ ਹੋਏ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਸਵਾਲ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਵੇ।

(2) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਆਦੇਸ਼ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਦਰੁਸਤ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਕਰੇਗੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਲਈ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸਵਾਲ ਨੂੰ ਤਿਆਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗੀ।

(3) ਜਿੱਥੇ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਲੰਬਿਤ ਹੈ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ, ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ, ਇਸ ਲਈ, ਟੈਕਸ, ਜੁਰਮਾਨੇ ਜਾਂ ਭੁਗਤਾਨ ਯੋਗ ਵਿਆਜ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵਿਵਾਦਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਲਗਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਹੁਕਮ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਬਕਾਇਆ ਰਕਮ ਦੀ ਵਾਪਸੀ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਿਤ: ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਵਿਵਾਦਿਤ ਰਕਮ ਦੀ ਵਸੂਲੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਦਾ ਕੋਈ ਹੁਕਮ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸਮੇਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਰਹੇਗਾ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਬਿਨੈਕਾਰ ਸਬੰਧਤ ਮੁਲਾਂਕਣ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟੀ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੀ ਸੁਰੱਖਿਆ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ।

(4) ਉਪ-ਧਾਰਾ (1) ਅਧੀਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਟੇਅ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਅਤੇ ਫੈਸਲਾ ਦੋ ਜੱਜਾਂ ਵਾਲੇ ਬੈਂਚ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

(5) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਵੀ ਆਦੇਸ਼ ਪਾਸ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਜੋ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ 'ਤੇ ਪ੍ਰਤੀਕੂਲ ਪ੍ਰਭਾਵ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਅਜਿਹੇ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਸੁਣਵਾਈ ਦਾ ਵਾਜਬ ਮੌਕਾ ਨਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੋਵੇ।

4. ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਦੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 48 (1) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੇ ਗਏ ਸਮੀਕਰਨ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਭਾਸ਼ਾ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਵੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦੀ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਾਮ ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ, 2003 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਅਸਾਮ ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ, 2003 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਨਾਲ ਪਰੀ ਸਮੱਗਰੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਾਮ ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ, 2003 ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਦਾ ਵੀ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਲਗਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਪਟੇਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (2017) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 350 ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਆਸਾਮ ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ, 2003 ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਦੇ ਹੋਏ, ਇਹ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਉਪਬੰਧ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ

ਸੈਕਸ਼ਨ 84 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੁਆਰਾ ਲੋੜੀਂਦੇ ਪ੍ਰਭਾਵ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਬਨਾਮ ਹਾਂਗੋ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ, (2009) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਵੀ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। 5 SCC 791, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 35 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ ਅਤੇ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਬੱਚਤਾਂ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹਨ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ, ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀਆਂ ਹਨ; ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜੇਕਰ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿੱਥੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

29. ਬੱਚਤ।

(2) ਜਿੱਥੇ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਮਿਆਦ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਸੀ ਅਤੇ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ, ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਧਾਰਾ 4 ਤੋਂ 24 (ਸਮੇਤ) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਸਿਰਫ ਉਦੋਂ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਅਤੇ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ, ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। " (ਜ਼ੋਰ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

6. ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਖਾਸ ਜ਼ਰੂਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਾਧੇ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਸਥਾ ਅਦਾਲਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਕੋਡ ਆਫ਼ ਸਿਵਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜ਼ਰ, 1908 (1908 ਦਾ 5) ਦੇ ਆਰਡਰ XXI ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਹ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ/ਬਿਨੈਕਾਰ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦੇਣ ਜਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸਨ, ਤਾਂ ਅਦਾਲਤ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨਾਲ ਜੁੜੀ ਵਿਆਖਿਆ

ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਜਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣ ਜਾਂ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼, ਅਭਿਆਸ ਜਾਂ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਗੁੰਮਰਾਹ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ।

7. ਅਪੀਲਕਰਤਾਵਾਂ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਪੇਸ਼ ਹੋਏ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਹੁਕਮਦੇਵ ਨਰਾਇਣ ਯਾਦਵ ਬਨਾਮ ਲਲਿਤ ਨਰਾਇਣ ਮਿਸ਼ਰਾ, (1974) 2 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 133 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਰੱਖਿਆ ਹੈ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ 4 ਤੋਂ 24 ਤੱਕ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦਰਭ ਦੁਆਰਾ, ਇਹ ਫਿਰ ਵੀ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਵਜੋਂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਲੋਕ ਨੁਮਾਇੰਦਗੀ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਉਸ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਪਾਬੰਦ ਹੈ, ਜੋ ਧਾਰਾ 81, 82 ਜਾਂ 117 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਧਾਰਾ 81 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਲਾਜ਼ਮੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਜਿਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ 'ਤੇ ਪਟੀਸ਼ਨ ਖਾਰਜ ਹੋਣ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਦਾ ਦੌਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ:

"17. ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਸਾਡੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮਾਮਲਾ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਧਾਰਾ 29(2) ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4, 5, ਜਾਂ 12 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਹ ਮੰਨ ਕੇ ਵੀ ਕਿ ਜਿੱਥੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਦੇ ਅਧੀਨ ਤੈਅ ਕੀਤੇ ਗਏ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਤੋਂ ਵੱਖ ਹੈ, ਧਾਰਾ 29(2) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਇਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢੇ ਗਏ" ਸ਼ਬਦਾਂ ਦਾ ਮਤਲਬ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹਵਾਲਾ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ। ਡਿਕਸ਼ਨਰੀ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਪਰ ਸਾਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਯੋਜਨਾ, ਯਾਨੀ ਇਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਐਕਟ, ਅਤੇ ਇਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ

ਉਪਾਅ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੋ ਇਸ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਈ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਜੇਕਰ, ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨ 'ਤੇ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਜ਼ਰੂਰੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਸ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਲਾਭਾਂ ਨੂੰ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪੂਰਤੀ ਲਈ ਸਹਾਇਤਾ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਾਡੇ ਵਿਚਾਰ ਵਿੱਚ, ਇੱਕ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵੀ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਸੰਦਰਭ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਫਿਰ ਵੀ ਇਹ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਕਿ ਕੀ ਅਤੇ ਕਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਇਹਨਾਂ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਹੈ। ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ ਅਤੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਸਕੀਮ ਉਹਨਾਂ ਦੇ ਕੰਮ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਜੋ ਇੱਕ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੀ ਸਥਾਪਨਾ, ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ, ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਜਾਵੇਗਾ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 86 ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ ਇੱਕ ਅਨੁਮਤੀ ਹੁਕਮ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇੱਕ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ। ਜੋ ਸੈਕਸ਼ਨ 81, 82, ਜਾਂ 117 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 86 ਵਿੱਚ ਜ਼ਿਕਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਦੇ ਤਹਿਤ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਸੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 82 ਅਤੇ 117 'ਤੇ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 86 ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਹਿ ਸਕਦਾ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦੁਆਰਾ, ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਜਦੋਂ ਕਿ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਲਾਭ ਉਪਲਬਧ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 82 ਅਤੇ 117, ਜਾਂ ਵਿਕਲਪਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਜੇਕਰ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 82 ਅਤੇ ਧਾਰਾ 117 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੇ, ਤਾਂ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਧਾਰਾ 81 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਦੁਬਾਰਾ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 6 , ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਜੋ ਨਾਬਾਲਗ ਜਾਂ ਪਾਗਲ ਜਾਂ ਮੂਰਖ ਹੈ, ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਅਪਾਹਜਤਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 7 ਤੋਂ 24 ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ, ਖਾਸ ਤੌਰ 'ਤੇ ਚੋਣ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਦੇ ਮੁਕੱਦਮੇ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, "(ਜ਼ੋਰ ਨਾਲ ਜੋੜਿਆ ਗਿਆ)

8. ਸਾਕੁਰੂ ਬਨਾਮ ਤਾਨਾਜੀ, ਏਆਈਆਰ 1985 ਐਸਸੀ 1279 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕੇਵਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਨਾ ਕਿ ਅਰਧ-ਨਿਆਇਕ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਜਾਂ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਵਰਗੀਆਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਨਹੀਂ। . ਹਾਲਾਂਕਿ ਸੰਸਥਾਵਾਂ ਜਾਂ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੂੰ ਕੋਡ

ਆਫ ਸਿਵਲ ਜਾਂ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਦੱਸਦਿਆਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਅਜਿਹੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਕੋਈ ਵਰਤੋਂ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ।

9. ਲਤਾ ਕਾਮਾਟੀ ਵਿੱਚ: ਵਿਲਾਸ, (1989) 2 SCC 613, ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 28(4) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ, ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਸਨ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ. ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੇ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(2) ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"12. ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਅਨੁਸੂਚੀ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਇਹ ਕੇਵਲ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 28 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਪ-ਧਾਰਾ ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀਮਾ ਧਾਰਾ 28 ਦੀ ਧਾਰਾ 29 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਧਾਰਾ 4 ਤੋਂ 24 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਹਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੱਢਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਹਿੰਦੂ ਵਿਆਹ ਦੀ ਧਾਰਾ 28 ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਐਕਟ, ਸੈਕਸ਼ਨ 12 ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ; ਇਸ ਲਈ, ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਏ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਫੈਸਲੇ ਦੀਆਂ ਕਾਪੀਆਂ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲੋੜੀਂਦੇ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ ਚੰਦਰ ਦੇਵ ਚੱਢਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ (ਏਆਈਆਰ ਪੰਨਾ 24-25):

"ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ "ਅਪੀਲ ਲਈ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ" ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ 30 ਦਿਨ ਹੈ। ਇਹ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963। ਪਰ ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵੱਲ ਮੁੜਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਸਾਨੂੰ ਪਤਾ ਲੱਗਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2), ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963

ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਭੁੱਲ ਕਰਕੇ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਸੀਮਾ ਲਈ, ਕੇਨਰਾ ਬੈਂਕ, ਬੰਬੇ ਬਨਾਮ ਵਾਰਡਨ ਇੰਸ਼ੋਰੈਂਸ ਕੰਪਨੀ ਲਿਮਿਟੇਡ, ਬੰਬੇ, ਏਆਈਆਰ 1953 ਬੋਮ 35, ਵਿਦਿਆਚਰਨ ਸ਼ੁਕਲਾ ਬਨਾਮ ਖੂਬਚੰਦ ਬਘੇਲ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪ੍ਰਵਾਨਿਤ ਵੇਖੋ।

ਇੱਕ ਵਾਰ ਟੈਸਟ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 3, 4 ਤੋਂ 24, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਤੁਰੰਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਨਤੀਜਾ ਇਹ ਨਿਕਲਦਾ ਹੈ ਕਿ ਹਿੰਦੂ ਮੈਰਿਜ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 3 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਕਾਨੂੰਨ. ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਕੋਲ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 12(2) ਦੇ ਤਹਿਤ, ਡਿਕਰੀ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਇੱਕ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਿਤਾਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਵੇਗਾ। ਜੇਕਰ ਅਜਿਹਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 12(2) ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਤਿੰਨੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਡਿਕਰੀ ਅਤੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਏ ਗਏ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਹੱਕਦਾਰ ਹੋਣਗੇ। ਇਸ ਲਈ, ਅਪੀਲਾਂ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਨ।"

ਸਿਪਰਾ ਡੇ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਅਤੇ ਕਾਂਤੀਬਾਈ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦਾ ਵੀ ਅਜਿਹਾ ਹੀ ਵਿਚਾਰ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ ਗਈ ਦਲੀਲ ਵੀ ਕੋਈ ਮਾਇਨੇ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦੀ।"

10. ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਡਬਲਯੂ.ਬੀ. & Ors. v. ਕਾਰਤਿਕ ਚੰਦਰ ਦਾਸ ਐਂਡ ਓਰ, (1996) 5 SCC 342, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਅਪਮਾਨ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਗਏ ਪੱਤਰਾਂ ਦੀ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ। ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2), ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਤਾਕਤ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ:

ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ, 1971 ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਕੋਲ ਪਏਗੀ, ਅਤੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਜੋ ਸਮੇਂ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਦੀ ਪ੍ਰਮਾਣਿਤ ਕਾਪੀ ਪ੍ਰਾਪਤ ਕਰਨ ਲਈ ਲਿਆ ਗਿਆ। ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਕਲਕੱਤਾ ਸ਼ਹਿਰ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਖੇਤਰ 'ਤੇ ਲਾਗੂ

ਕਲਕੱਤਾ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਪੀਲੀ ਸਾਈਡ ਰੂਲਜ਼ ਨੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਸੀ।

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਕਿ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲੀ ਸਾਈਡ ਰੂਲਜ਼ ਦੇ ਚੈਪਟਰ 8 ਦੇ ਨਿਯਮ 3 ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 1 ਸੀਪੀਸੀ ਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਅਪੀਲ ਦੇ ਮੈਮੋਰੰਡਮ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਲਪਨਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਸ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਸੀਮਾ ਦੇ ਨਾਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਸਹੀ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਅਪੀਲ ਲਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਨੂੰ ਨਹੀਂ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਦੇਖਿਆ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਕੰਟੈਂਪਟ ਆਫ ਕੋਰਟਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਨਿਯਮ ਬਣਾਏ ਹਨ। ਨਿਯਮ 35 ਦੀ ਕਲਪਨਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ:

"35. ਮੂਲ ਪੱਖ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜੱਜ ਜਾਂ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਮੂਲ ਪੱਖ ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਪੱਖ ਦੇ ਕਿਸੇ ਜੱਜ ਜਾਂ ਬੈਂਚ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਦੇ ਨਿਯਮ ਅਪੀਲੀ ਪੱਖ ਪਰਿਵਰਤਨਸ਼ੀਲ ਪਰਿਵਰਤਨ ਲਾਗੂ ਕਰੇਗਾ।"
ਇਸ ਲਈ, ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਨਤੀਜਿਆਂ ਦੁਆਰਾ, ਅਪੀਲੀ ਪੱਖ 'ਤੇ ਨਿਰਧਾਰਤ ਪ੍ਰਕਿਰਿਆ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਉਸ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

7. ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੀ ਗਈ ਧਾਰਾ 29(2) ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਦੁਆਰਾ, ਸੀਮਾ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਵਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਜੋਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਪੱਤਰ ਦਾਖਲ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਅਪੀਲ ਵੱਲ ਖਿੱਚੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ ਅਤੇ ਇਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਕਿ ਉਹਨਾਂ ਨੂੰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਅਪੀਲ ਵਾਲੇ ਪਾਸੇ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮ, ਜਾਂ ਤਾਂ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 15 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਜਾਂ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਆਉਣ ਵਾਲੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਲਾਗੂ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਜੋ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਇਹ ਮੰਨਣਾ ਸਹੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀ। ਦੇਰੀ ਮੁਆਫ਼ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਮੈਰਿਟ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮਾਮਲੇ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਿਆ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਅਸੀਂ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਰਾਏ

ਜ਼ਾਹਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਕੇਸ ਮੈਰਿਟ 'ਤੇ ਫੈਸਲੇ ਲਈ ਡਿਵੀਜ਼ਨ ਬੈਂਚ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

11. ਮੁਕਰੀ ਗੋਪਾਲਨ ਬਨਾਮ ਚੇਪਿਲਟ ਪੁਥਾਨਪੁਰਾਇਲ ਅਬੂਬੈਕਰ, (1995) 5 SCC 5 ਵਿੱਚ, ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਕੇਰਲਾ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ (ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1965 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਗਠਿਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ? ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ. ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਸੰਭਾਲਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਕੇਰਲਾ ਬਿਲਡਿੰਗਜ਼ (ਲੀਜ਼ ਅਤੇ ਰੈਂਟ ਕੰਟਰੋਲ) ਐਕਟ, 1965 ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ, ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਵਜੋਂ ਕੰਮ ਕਰਦੀ ਹੈ ਨਾ ਕਿ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੇ ਅਹੁਦੇ ਵਜੋਂ; ਇਹ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 29 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹਨ, ਅਰਥਾਤ, (1) ਸਥਾਨਕ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀਆਂ ਗਈਆਂ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀਆਂ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਮਿਆਦਾਂ; ਅਤੇ (ii) ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰੀ ਨਿਰੀਖਣ ਹਨ:

"9. ਜੇਕਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਲੋੜਾਂ ਪੂਰੀਆਂ ਹੋ ਜਾਂਦੀਆਂ ਹਨ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 29(2) ਦੁਆਰਾ ਵਿਚਾਰੇ ਗਏ ਨਤੀਜੇ ਆਪਣੇ ਆਪ ਹੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਇਹ ਨਤੀਜੇ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:

(i) ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਵਿੱਚ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 3 ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਸੀ।

(ii) ਕਿਸੇ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ, ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾਵਾਂ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਧਾਰਾ 4 ਤੋਂ 24 (ਸਮੇਤ) ਵਾਲੇ ਸਾਰੇ ਪ੍ਰਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਅਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ਜਿਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਉਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।

10. ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਦੀਆਂ ਸੰਬੰਧਿਤ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਆਓ ਦੇਖੀਏ ਕਿ ਕੀ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਇੱਕ ਕਾਨੂੰਨੀ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਲਈ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋਹਰੇ ਸ਼ਰਤਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29(2) ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕੇਰਲ ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਐਕਟ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ। ਇਸ ਗੱਲ 'ਤੇ ਵੀ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਜੋ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਜਾਂ ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ

ਇਹ ਅਜਿਹੀ ਅਪੀਲ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਹ ਹੁਣ ਚੰਗੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸੁਲਝ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਅਤੇ ਜਿਸ ਲਈ ਐਕਟ ਦੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 29(2) ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਦੂਜੀ ਸ਼ਰਤ ਹੈ।) ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਵਿਦਿਆਚਰਨ ਸ਼ੁਕਲਾ ਬਨਾਮ ਖੂਬਚੰਦ ਬਘੇਲ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸੰਵਿਧਾਨਕ ਬੈਂਚ ਦੇ ਬਹੁਮਤ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਪੀਲ ਲਈ ਕੋਈ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਨਹੀਂ ਕਰਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਸਮਾਂ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ। -ਇਸਦੇ ਲਈ ਸੀਮਾ, ਇਹ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਪਹਿਲੀ ਅਨੁਸੂਚੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸਾਰੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾ ਸਕਦੀਆਂ ਹਨ, ਪਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਇਸ ਨੂੰ ਸੀਮਤ ਕਰਕੇ ਇੱਕ ਵੱਖਰੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਇੱਕ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ, ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਇਸ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੀ ਸੀਮਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਪੂਰਵ ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੇ ਗਏ ਨਾਲੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਧਾਰਾ 29(2) ਉਸ ਕੇਸ 'ਤੇ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ ਜਿੱਥੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਵਿੱਚ ਅੰਤਰ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ ਸੀਮਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਨ ਦੀ ਕਮੀ ਨਾਲ ਪੈਦਾ ਹੋਇਆ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ.

11. ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਇੱਕ ਵਾਰ ਉਪਰੋਕਤ ਦੋ ਸ਼ਰਤਾਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਣ 'ਤੇ, ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2), ਆਪਣੇ ਬਲ 'ਤੇ, ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵੱਲ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋ ਜਾਵੇਗਾ। ਜਦੋਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਰੈਂਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 18 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਨ ਲਈ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਦੇ ਸਾਰੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ। ਸੈਕਸ਼ਨ 5, ਉਹਨਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੋਣ ਕਰਕੇ, ਇਸ ਲਈ, ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇਹ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਅਧੀਨ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਲੈ ਕੇ ਕਿਰਾਇਆ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਕਿਤੇ ਵੀ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29(2) ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹੀਆਂ ਅਪੀਲਾਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਲਈ ਸਾਰੀਆਂ ਕਾਨੂੰਨੀ ਲੋੜਾਂ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਜੋਕਿਮ ਫਰਨਾਂਡੀਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਮੀਨਾ ਕਾਂਹੀ ਉਮਾ ਵਿੱਚ ਕੇਰਲ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਿੱਖਿਅਕ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਘੱਟਗਿਣਤੀ ਫੈਸਲੇ ਦੁਆਰਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਇਹ ਵਿਚਾਰ ਸੀ। ਬਹੁਗਿਣਤੀ ਇਸ ਗਲਤ ਧਾਰਨਾ ਦੇ ਕਾਰਨ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਏ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੀ ਧਾਰਾ 18 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੰਮ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ। ਕਿਰਾਇਆ ਕਾਨੂੰਨ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀਤਵ ਅਹੁਦਾ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਾਰ ਜਦੋਂ ਇਹ ਅਨੁਮਾਨ ਗਲਤ

ਪਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਸਾਡੇ ਦੁਆਰਾ ਪਹਿਲਾਂ ਚਰਚਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਤੁਰੰਤ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਕਤ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਘੱਟ ਗਿਣਤੀ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਸਹੀ ਸੀ ਅਤੇ ਬਹੁਮਤ ਦਾ ਨਜ਼ਰੀਆ ਗਲਤ ਸੀ।"

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਸਥਾਨਕ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਤਾਂ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29(2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

12. ਮੰਗੂ ਰਾਮ ਬਨਾਮ ਦਿੱਲੀ ਮਿਉਂਸਪਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ, (1976) 1 SCC 392 ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਆਇਆ ਸੀ ਜਦੋਂ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਜਾਣਾ ਹੈ ਅਤੇ ਕੀ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਦੀ ਅਨੁਪ੍ਰਯੋਗੀ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਭਾਸ਼ਾ। ਕਾਨੂੰਨ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜੇ ਨਹੀਂ ਤਾਂ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਨੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਖ਼ਿਲਾਫ਼ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਜ਼ਾਬਤਾ ਫ਼ੌਜਦਾਰੀ ਜ਼ਾਬਤਾ 1898 ਦੀ ਧਾਰਾ 417, ਸਬ-ਸੈਕਸ਼ਨ (3) ਤਹਿਤ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਖ਼ਲ ਕੀਤੀ। ਫੌਜਦਾਰੀ ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 417(4) ਅਨੁਸਾਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 25.8.1971 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਸੀ, ਪਰ ਇਹ 27.8.1971 ਨੂੰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਦਲੀਲ ਇਹ ਉਠਾਈ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 417(4) ਵਿੱਚ ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਬਿਨੈ ਕਰਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਅਢੁੱਕਵੀਂ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਹਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਜਾਂ ਢਿੱਲ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਨੇ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਵੀ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਪਰਿਪੱਕ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 417(4), ਕੋਡ ਆਫ ਕ੍ਰਿਮੀਨਲ ਪ੍ਰੋਸੀਜਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਰਿਹਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਹੈ:

"6. ਕੌਸ਼ੱਲਿਆ ਕੰਨੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਜੋ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ, ਉਹ ਜ਼ਾਹਰ ਤੌਰ 'ਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਾਂਗ ਹੀ ਸੀ, ਅਰਥਾਤ, ਕੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 417 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ? ਉਸ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਅਧੀਨ ਛੁੱਟੀ ਨੂੰ ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰਕੇ ਵਧਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਧਾਰਾ 417 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਅਤੇ "ਇਸ ਅਰਥ ਵਿੱਚ, ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਪੱਟੀ ਦਾ ਇਹ

ਨਿਯਮ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਭਾਵ, ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਦਾ ਨਿਯਮ ਜੋ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਡ ਵਿੱਚ ਹੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਆਮ ਤੌਰ 'ਤੇ ਅਪੀਲਾਂ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀਆਂ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ।

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ਼ਾਰਾ ਕੀਤਾ ਕਿ ਕਿਉਂਕਿ "ਜਾਬਤੇ ਦੀ ਧਾਰਾ 417 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਨਿਯਮ ਨਿੱਜੀ ਵਕੀਲਾਂ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲਾਂ ਨੂੰ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਸੀਮਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਮੁਸ਼ਕਲ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29(2)(h) ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ 5 ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬਾਹਰ ਹੈ"

ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 29(2)(ਬੀ) ਦੇ ਕਾਰਨ ਧਾਰਾ 417 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਐਕਟ, ਜਿਸ ਨੇ ਇੰਨੀਆਂ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਹੈ ਕਿ "ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਬਾਕੀ ਉਪਬੰਧ" ਅਰਥਾਤ, ਧਾਰਾ 4 ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ ਹੋਰ ਧਾਰਾਵਾਂ। , 9 ਤੋਂ 18, ਅਤੇ 22 "ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੇ।" ਹੁਣ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸ਼ੱਕ ਨਹੀਂ ਰਹਿ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ, ਤਾਂ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਅਤੇ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਇਸ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ। ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਲਈ ਸ਼ਿਕਾਇਤਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਧਾਰਾ 417 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਵਧਾਉਣ ਲਈ। ਪਰ ਭਾਰਤੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਐਕਟ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੁਆਰਾ ਰੱਦ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਜੋ 1 ਜਨਵਰੀ, 1964 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਇਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਸੰਦਰਭ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ.

ਸੈਕਸ਼ਨ 29, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਰਵਾਨਗੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਕਿ, ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1908, ਧਾਰਾ 29, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਧਾਰਾ (6) ਦੇ ਤਹਿਤ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਸੈਕਸ਼ਨ 4, 9 ਤੋਂ 18 ਅਤੇ 22 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਧਾਰਾਵਾਂ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1908 ਦੀਆਂ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੋਣਗੀਆਂ ਅਤੇ, ਇਸਲਈ, ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਖਾਸ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਸੀ, ਧਾਰਾ 29, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2)

ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦਾ ਬਹੁਤ ਸਾਰੀਆਂ ਸ਼ਰਤਾਂ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮੁਕੱਦਮੇ, ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਧਾਰਾ 4 ਤੋਂ 24 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਹੋਣਗੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5, ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਅਤੇ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਭਾਰਤੀ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 29, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2), ਧਾਰਾ (6) ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 29, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਅਸਪਸ਼ਟ ਹੈ। ਸ਼ਰਤਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਅਤੇ ਕੌਸ਼ੱਲਿਆ ਰਾਣੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਅਨੁਪਾਤ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਇਸਲਈ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੁਆਰਾ ਨਿਯੰਤਰਿਤ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਇਸ ਧਾਰਨਾ 'ਤੇ ਅੱਗੇ ਵਧਿਆ ਸੀ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਸੀ। ਇੰਡੀਅਨ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1908 ਦੀ ਧਾਰਾ 29(2)(ਬੀ) ਦੇ ਕਾਰਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29, ਉਪ-ਧਾਰਾ (2) ਦੁਆਰਾ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ, ਜੇਕਰ ਬਿਨੈਕਾਰ ਇਹ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਇਹ ਕੇਵਲ ਤਾਂ ਹੀ ਹੈ ਜੇਕਰ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਹੋਵੇਗਾ। ਇੱਥੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਕੌਸ਼ੱਲਿਆ ਰਾਣੀ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਰਸਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 417 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਸੀਮਾ ਦਾ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਹੈ, ਅਤੇ ਸਾਨੂੰ ਇਸ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੁਝ ਨਹੀਂ ਮਿਲਦਾ ਜੋ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੋਵੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਹੈ। ਇਹ ਸੱਚ ਹੈ ਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 417 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਲਾਜ਼ਮੀ ਅਤੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਹੈ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਅਨਿਸ਼ਚਿਤ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਲਈ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾਂਦੀ। ਬਰੀ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਪਰ ਇਹ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨ ਵਾਲੇ ਹਰੇਕ ਪ੍ਰਬੰਧ ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਹ ਇਸ ਲਈ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਕਿਸੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇ ਮਨੋਰੰਜਨ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਜਾਂ ਸਥਾਨਕ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਇੱਕ ਪੱਟੀ ਬਣਾਈ ਗਈ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਨੀ ਜ਼ਰੂਰੀ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਅਜਿਹੀ ਬਾਰ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਲਾਗੂਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ, ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਪਰਿਪੱਕ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਪ੍ਰਬੰਧ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਸਿੱਟਾ ਅਟੱਲ ਹੈ ਕਿ ਅਜਿਹੇ ਕੇਸ

ਵਿੱਚ ਜਿੱਥੇ ਬਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਹੁਕਮ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਬਿਨੈਕਾਰ ਲਈ ਉਪਲਬਧ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਜੇਕਰ ਉਹ ਇਹ ਦਰਸਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਧਾਰਾ 417 ਦੇ ਤਹਿਤ, ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਰੋਕ ਨਹੀਂ ਲਗਾਈ ਜਾਵੇਗੀ ਅਤੇ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਖਤਮ ਹੋਣ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਸ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੋਵੇਗੀ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ, ਇਸ ਲਈ, ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਕਾਰਵਾਈ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਕਿ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਧਾਰਾ ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (4) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੁਆਰਾ ਰੋਕਿਆ ਨਹੀਂ ਗਿਆ ਸੀ। 417 ਕਿਉਂਕਿ ਦਿੱਲੀ ਨਗਰ ਨਿਗਮ ਕੋਲ ਅਜਿਹੀ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨ ਸੀ। ਹਾਲਾਤਾਂ ਵਿੱਚ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੇਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਦਾ ਹੁਕਮ ਨਹੀਂ ਸੀ।"

ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ਼ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਪਾਪੂਲਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰ., (2001) 8 ਐਸ.ਸੀ.ਸੀ. 470 ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(3) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਲਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਦੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਸਮਝੌਤਾ ਐਕਟ, 1996। ਸਾਲਸੀ ਅਤੇ ਸੁਲ੍ਹਾ ਕਾਨੂੰਨ, 1996 ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਏ ਸਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 34(3) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਇੱਥੇ ਹੇਠਾਂ ਕੱਢਿਆ ਗਿਆ ਹੈ:

"34. ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ।-

(3) ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਬੀਤ ਜਾਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਹ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਵਾਲੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਮਿਲਿਆ ਸੀ ਜਾਂ, ਜੇ ਧਾਰਾ 33 ਦੇ ਅਧੀਨ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਕੋਈ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਬੇਨਤੀ ਦਾ ਨਿਪਟਾਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਜੇਕਰ ਅਦਾਲਤ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੋ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ।"

ਧਾਰਾ 34(3) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ, ਜੇਕਰ ਦਰਸਾਏ ਗਏ ਕਾਫੀ ਕਾਰਨਾਂ 'ਤੇ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ, ਤਾਂ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਪਰ ਉਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ। ਪਾਪੂਲਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ ਕੰਪਨੀ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਹ ਕਿਹਾ:

"8. ਜੇ ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਅਵਧੀ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ ਕਿਉਂਕਿ "ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦਾ ਸਿਰਫ਼ ਉਪਬੰਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਵਿਸਥਾਪਿਤ ਕਰਨ ਲਈ ਅਨਿਯਮਤ ਜਾਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਭਾਸ਼ਾ ਕਾਫ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਜਿੱਥੇ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਅਪੀਲ ਦੇ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੀਮਾ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕੀਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4, 5 ਅਤੇ 12 ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲੈਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਸੀ, ਇਹਨਾਂ ਧਾਰਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਸੰਮਿਲਨ ਮਤਲਬ ਕਿ ਉਸ ਹੱਦ ਤੱਕ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਵਧਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ, ਲੋੜੀਂਦੇ ਅਰਥਾਂ ਦੁਆਰਾ, ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ।

ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ 1996 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਦਾ ਸਬੰਧ ਹੈ, ਉਪਧਾਰਾ (3) ਦੇ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਵਿੱਚ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਸ਼ਬਦ "ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ" ਵਰਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਵਾਕੰਸ਼ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੰਸਦ ਨੂੰ ਹੋਰ ਅੱਗੇ ਜਾਣ ਦੀ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਮੰਨਣ ਲਈ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਵਿਸਤ੍ਰਿਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, "ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ" ਵਾਕੰਸ਼ ਨੂੰ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕਰੇਗੀ। ਵਿਆਖਿਆ ਦਾ ਕੋਈ ਸਿਧਾਂਤ ਅਜਿਹੇ ਨਤੀਜੇ ਨੂੰ ਜਾਇਜ਼ ਨਹੀਂ ਠਹਿਰਾਉਂਦਾ।"

ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇ ਧਾਰਾ 34 ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਿਰਫ਼ ਉਸ ਸਮੇਂ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਦਾਲਤ ਆਪਣੇ ਵਿਵੇਕ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਹ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਕਾਫੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਵਿੱਚ ਸਮੀਕਰਨ "ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਨਹੀਂ" ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਦੇ ਅਰਥਾਂ ਵਿੱਚ ਬੇਦਖਲੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਣ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੋਵੇਗਾ।

ਏਕੀਕ੍ਰਿਤ ਇੰਜਨੀਅਰਿੰਗ ਐਂਟਰਪ੍ਰਾਈਜਿਜ਼ ਬਨਾਮ ਪ੍ਰਮੁੱਖ ਸਕੱਤਰ, ਸਿੰਚਾਈ ਵਿਭਾਗ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., 2008 (7) ਐਸਸੀਸੀ 169 ਵਿੱਚ, ਆਰਬਿਟਰਲ ਨੂੰ ਪਾਸੇ ਰੱਖਣ ਲਈ ਆਰਬਿਟਰੇਸ਼ਨ ਐਂਡ ਕੰਸੀਲੀਏਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(3) ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ। ਪੁਰਸਕਾਰ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੰਬੰਧਿਤ ਚਰਚਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"ਏ.ਸੀ. ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਉਪ-ਧਾਰਾ (3) ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਨੂੰ ਵੱਖ ਕਰਨ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿਉਂਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਆਰਬਿਟਰਲ ਅਵਾਰਡ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ। ਜੇ ਅਦਾਲਤ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਬਿਨੈਕਾਰ ਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ ਦੇਣ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਤਾਂ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਾ ਵਧਾਇਆ ਜਾਵੇ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਲੰਬੇ ਸਮੇਂ ਦੇ ਵਾਧੇ ਲਈ ਕੋਈ ਢੁੱਕਵਾਂ ਕਾਰਨ ਬਣਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਵੀ ਇਹ ਵਾਧਾ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਐਕਟ, ਜੋ ਕਿਸੇ ਵੀ ਅਰਜ਼ੀ ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ, ਜੇ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਕੋਲ ਅਰਜ਼ੀ ਨਾ ਦੇਣ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ ਤਾਂ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ. ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਐਕਸਟੈਂਸ਼ਨ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸੰਬੰਧ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਬਾਹਰੀ ਸੀਮਾ ਨਹੀਂ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਕਿ AC ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 34 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸੀਮਾ ਰੱਖਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, AC ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(3) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਵੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਇੱਕ ਉਪਬੰਧ ਹੈ ਪਰ ਵਿਸਤਾਰ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਤੋਂ ਵੱਖਰਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਸ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਹੈ। ਇਕੱਲੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਭਾਗ III ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਵਿਸਤਾਰ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਛੱਡਣ ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹੈ। ਨਾ ਤਾਂ AC ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (3) ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ AC ਐਕਟ ਦੀ ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾ AC ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(1) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀਆਂ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦੀ ਹੈ। ਨਾ ਹੀ ਸੈਕਸ਼ਨ 34(3) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖੇਗਾ, ਕਿਉਂਕਿ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਪਰ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਸਮੇਂ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਅਵਧੀ ਨੂੰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 29(2) ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ, ਉਸ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 AC ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗੀ। ਭਾਵੇਂ ਸੈਕਸ਼ਨ 14 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਦਾ ਕਾਰਨ ਹੋਵੇ, ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਜਾਰੀ ਰਹਿੰਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤੋਂ ਵੱਧ ਨਹੀਂ, ਪਰ AC ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 34(1) ਅਧੀਨ ਅਰਜ਼ੀ ਲਈ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਉਹ ਸਮਾਂ ਜਿਸ ਦੌਰਾਨ ਗਲਤ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬਿਨੈਕਾਰ ਅਜਿਹੀ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਮੁਕੱਦਮਾ ਚਲਾ ਰਿਹਾ ਸੀ, ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਗਲਤ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈ ਸਹੀ ਤਨਦੇਹੀ ਨਾਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੋਵੇ। ਵੈਸਟਰਨ ਬਿਲਡਰਜ਼", ਇਸ ਲਈ, ਸਹੀ ਕਾਨੂੰਨੀ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ।"

ਕਸਟਮ ਅਤੇ ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿਚ ਹਾਂਗੋ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿ. ਲਿਮਟਿਡ ਅਤੇ ਐਨਆਰ., (2009) 5 SCC 791, ਇਹ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰਨ ਲਈ ਉੱਠਿਆ ਕਿ ਕੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35-H ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਸੀਮਾ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹੈ। ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਐਕਟ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮਾਂ ਸੀਮਾ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੂਰਨ ਅਤੇ ਅਵਧੀਯੋਗ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਧਾਰਾ 29(2) ਵਿੱਚ "ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਕੱਢੇ ਗਏ" ਦੇ ਆਯਾਤ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਅਤੇ ਇਹ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਵੀ, ਅਦਾਲਤ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੁਆਰਾ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਹੱਦ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਉਪਬੰਧ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇ ਦੀ ਪ੍ਰਕਿਰਤੀ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਇਸ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸਕੀਮ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ:

"ਐਕਟ ਦਾ ਅਧਿਆਏ VI-A ਅਪੀਲਾਂ ਨਾਲ ਨਜਿੱਠਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 35 ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਉਪਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਨੂੰ ਸਮਰੱਥ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਹ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਨੂੰ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ।

ਸੈਕਸ਼ਨ 35-ਬੀ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕੁਝ ਫੈਸਲਿਆਂ/ਆਰਡਰਾਂ ਤੋਂ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਜਿਸ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਅਪੀਲ ਕਰਨ ਲਈ ਮੰਗੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰੀ ਨੂੰ ਸੂਚਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸਬੰਧਤ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ। ਉਪ ਧਾਰਾ (5) ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਉਸ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ ਨੂੰ ਪੇਸ਼ ਨਾ ਕਰਨ ਲਈ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਸੀ।

6. ਸੈਕਸ਼ਨ 35-EE ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਦੁਆਰਾ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਪ ਧਾਰਾ (2) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਨੱਬੇ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਲਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾਇਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

7. ਅਣਸੋਧਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 35-G ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਬਾਰੇ ਗੱਲ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਪ ਧਾਰਾ 2(ਏ) ਪੀੜਤ ਵਿਅਕਤੀ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਂਦੀ ਹੈ ਜਿਸ ਦਿਨ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਗਈ ਆਦੇਸ਼ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ।

8. ਅਣਸੋਧਿਆ ਸੈਕਸ਼ਨ 35-H ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਅਰਜ਼ੀ ਬਾਰੇ ਦੱਸਦਾ ਹੈ। ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਉਸ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਿਸ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਧਾਰਾ 35-ਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਇੱਕ ਆਦੇਸ਼ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਦਾ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੇ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮਾਂ ਨਾਲ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇੱਥੇ ਦੁਬਾਰਾ, ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਸੰਦਰਭ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਉਕਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਅੱਗੇ ਵਧਾਉਣ ਦਾ ਕੋਈ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ.

9. ਇਹਨਾਂ ਤਿੰਨਾਂ ਅਪੀਲਾਂ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ 2005 ਦੇ ਐਕਟ 49 (w.e.f. 28-12) ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35-H(1) ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਕੀਤੀ ਗਈ "ਹਵਾਲਾ ਅਰਜ਼ੀ" ਨਾਲ ਸਬੰਧਤ ਹਾਂ। -2005) ਜਿਸ ਦੁਆਰਾ ਧਾਰਾ 35-ਐਚ ਸਮੇਤ ਐਕਟ ਦੇ ਕਈ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਛੱਡ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਸੰਦਰਭ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਦਿੱਤੇ ਸਵਾਲ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ।

32. ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਧਾਰਾ 35, 35-ਬੀ, 35-ਈਈ, 35-ਜੀ, ਅਤੇ 35-ਐਚ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਸਿਰਫ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਸੀ।

60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਸ਼ੁਰੂਆਤੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਹੈ। ਨਿਰਧਾਰਤ ਅਵਧੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਲੋੜੀਂਦਾ ਕਾਰਨ ਦਿਖਾ ਕੇ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਵਾਲੀ ਕਿਸੇ ਧਾਰਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਛੋਟ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਉਚਿਤ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।"

ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਇਸ ਤੱਥ ਦਾ ਵੀ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਹੈ ਕਿ ਸੰਦਰਭ ਲਈ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੀ ਲੋੜੀਂਦੀ ਮਿਆਦ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ; ਹਵਾਲਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਦਾ ਉਪਬੰਧ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਕਿ 180 ਦਿਨਾਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਦੀ ਕੋਈ ਮੁਆਫੀ ਨਹੀਂ ਹੋਣੀ ਚਾਹੀਦੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ:

"33. ਭਾਵੇਂ ਕਿ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ, ਅਤੇ ਅਪੀਲੀ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਅਤੇ ਨਾਲ ਹੀ ਕੇਂਦਰ ਸਰਕਾਰ ਨੂੰ ਸੋਧਣ ਲਈ, ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਕ੍ਰਮਵਾਰ 60 ਦਿਨ ਅਤੇ 90 ਦਿਨ ਦਿੱਤੇ ਹਨ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਵਾਲਾ ਦੇਣ ਲਈ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਦੂਜੀ ਧਿਰ ਨੂੰ ਇਸ ਦਾ ਲਾਭ ਲੈਣ ਦੇ ਯੋਗ ਬਣਾਉਣ ਲਈ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਵੱਡੀ ਮਿਆਦ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ 180 ਦਿਨਾਂ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। , ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਹੈ।"

ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਹਵਾਲਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ 180 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਸੀਮਾ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਦੇ ਤਹਿਤ ਅਪੀਲ ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਲਈ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸਮੇਂ ਤੋਂ ਵੱਧ ਸੀ।

16. ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਰਾਜ ਵਿੱਚ ਅਤੇ ਐਨ.ਆਰ. v. ਅੰਸ਼ੁਮਨ ਸ਼ੁਕਲਾ, (2014) 10 SCC 814, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ 3 ਜੱਜਾਂ ਦੇ ਬੈਂਚ ਨੇ ਕਿਹਾ ਕਿ ਭਾਵੇਂ ਐਮ.ਪੀ. ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਹੋਵੇ। ਮਧਿਆਸਥਮ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1983 2005 ਵਿੱਚ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਕਿਸੇ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਸਵੈ-ਮੋਟੋ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਸੀ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਲਾਗੂਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ ਕਿ 1983 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਇਸ ਅਧੀਨ ਨਿਰਧਾਰਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਰਾਈਡਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਅਜਿਹੇ ਰਾਈਡਰ ਦੀ ਗੈਰ-ਮੌਜੂਦਗੀ ਵਿੱਚ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ, ਅਤੇ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਦੇਖਿਆ:

"32. 1983 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਵਿੱਚ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਮਿਆਦ ਦੀ ਸਮਾਪਤੀ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ 'ਤੇ ਕੋਈ ਵੀ ਐਕਸਪ੍ਰੈਸ ਰਾਈਡਰ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੂ. ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਰਿਕਾਰਡ ਲਈ ਮੰਗ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ, ਇਸ ਲਈ, ਇਹ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਿਕ ਇਰਾਦਾ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ 1983 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਸੀ।

"33. ਸਾਡੀ ਰਾਏ ਵਿੱਚ, ਇਸ ਸਵਾਲ ਦਾ ਪਤਾ ਲਗਾਉਣਾ ਬੇਲੋੜਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਗਠਿਤ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਇੱਕ ਅਦਾਲਤ ਹੈ ਜਾਂ ਮੌਜੂਦਾ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਮੁੱਦੇ ਦਾ

ਜਵਾਬ ਦੇਣ ਲਈ ਨਹੀਂ ਕਿਉਂਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਸੋਧ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਹੋਈ ਹੈ। , ਅਤੇ ਆਰਬਿਟਰਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨਹੀਂ।

ਪੁਆਇੰਟ ਦਾ ਜਵਾਬ (ii)

"34. ਉੱਪਰ ਦਰਜ ਕਾਰਨਾਂ ਦੀ ਰੌਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਨਗਰ ਪਾਲਿਕਾ ਪ੍ਰੀਸ਼ਦ, ਮੋਰੇਨਾ" ਦੇ ਕੇਸ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਗਲਤੀ ਨਾਲ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 1983 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਸ਼ਾਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ, ਅਤੇ ਨਾ ਹੀ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਸਬੂਤ ਹੈ ਜੋ ਇਹ ਸੁਝਾਅ ਦਿੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ 1983 ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 19 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਦਾ ਸੀ। ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ, ਨਸੀਰੂਦੀਨ ਅਤੇ ਪਾਪੂਲਰ ਕੰਸਟ੍ਰਕਸ਼ਨ, ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਲਈ ਜਿਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ 'ਤੇ ਨਿਰਭਰ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਲਾਗੂ ਕਾਨੂੰਨ ਦੋਵਾਂ ਪੱਖੋਂ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ ਨਾਲ ਕੋਈ ਪ੍ਰਭਾਵ ਨਹੀਂ ਹੈ। "

ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਮੱਧਸਥਾਮ ਅਧਿਕਾਰ ਅਧਿਨਿਯਮ, 1983 ਦੀ ਧਾਰਾ 19(1) ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਹੇਠਾਂ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ:

"19. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੀ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ (1) ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸਮੇਂ ਜਾਂ ਕਿਸੇ ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਦੁਆਰਾ ਅਵਾਰਡ ਦੇ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇਸ 'ਤੇ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੋਧ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਸੁਓ ਮੋਟੂ ਕਰ ਸਕਦੀ ਹੈ, ਕਿਸੇ ਵੀ ਕੇਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਮੰਗ ਸਕਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਤਹਿਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬੇਨਤੀ ਜਾਰੀ ਕਰਕੇ ਅਵਾਰਡ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਅਜਿਹੀ ਮੰਗ ਪ੍ਰਾਪਤ ਹੋਣ 'ਤੇ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਸਬੰਧਤ ਅਵਾਰਡ ਅਤੇ ਉਸ ਦਾ ਰਿਕਾਰਡ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਭੇਜੇਗਾ ਜਾਂ ਭੇਜੇਗਾ।"

17. ਪਟੇਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ ਬਨਾਮ ਅਸਾਮ ਰਾਜ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., 2017 (2) SCC 350 ਵਿੱਚ, ਅਸਾਮ ਵੈਲਿਊ ਐਡਿਡ ਟੈਕਸ ਐਕਟ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਬਾਰੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਸਵਾਲ ਆਇਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਅਤੇ 84 ਵਿੱਚ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਅਤੇ 29(2) ਦੇ ਨਾਲ ਪੜ੍ਹੇ ਗਏ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ। ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਹੋਈ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਇਹ ਫੈਸਲਾ ਲਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81 ਅਤੇ 84 ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਦੇਖਦੇ ਹੋਏ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬੇਦਖਲੀ ਹੋ ਸਕਦੀ ਹੈ। ਇੱਥੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਨਿਸ਼ਚਿਤ ਬੇਦਖਲੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੈ। ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ:

"20. ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਜੋ ਪਹੁੰਚ ਅਪਣਾਈ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਪਹੁੰਚਣ ਲਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੰਚਾਲਨ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦਾ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦਾ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਤਤਕਾਲ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਸੀਂ ਦੇਖਿਆ ਹੈ ਕਿ ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 12 ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ, ਧਾਰਾ ਸਮੇਤ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣਾ ਹੈ। ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦਾ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਿਸੇ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਿਸੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਉਪਬੰਧ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ, ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜੇਕਰ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਧਾਰਾ 5 ਬਣਾਉਣਾ ਸੀ। ਜਾਂ ਉਸ ਮਾਮਲੇ ਲਈ, ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ, ਸੈਕਸ਼ਨ 84 ਵਰਗੇ ਖਾਸ ਉਪਬੰਧ ਬਣਾਉਣ ਦੀ ਕੋਈ ਲੋੜ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਜਿਸ ਨਾਲ ਅਜਿਹੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 12 ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਹਾਲਾਂਕਿ ਇਹ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਦੋ ਧਾਰਾਵਾਂ ਵੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੀਆਂ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਤੋਂ 24 ਵਿੱਚੋਂ ਸਿਰਫ਼ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 12 ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਰੱਖਦੀ ਹੈ, ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਛੱਡ ਕੇ।

21. "ਮੰਗੂ ਰਾਮ" ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਨਹੀਂ ਆਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਸੀਆਰਪੀਸੀ ਦੇ ਤਹਿਤ ਕੋਈ ਵਿਵਸਥਾ ਨਹੀਂ ਹੈ ਜਿਸ ਤੋਂ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕਰਨ ਦੇ ਵਿਧਾਨਕ ਇਰਾਦੇ ਨੂੰ ਪਛਾਣਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਧਾਰਾ 29 (2) ਦੀ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਸਹਾਇਤਾ ਲਈ ਗਈ ਸੀ। "ਅੰਸ਼ੁਮਨ ਸ਼ੁਕਲਾ ਕੇਸ" ਵਿੱਚ ਵੀ ਅਜਿਹੀ ਹੀ ਸਥਿਤੀ ਬਣੀ ਹੋਈ ਹੈ। ਇਸ ਦੇ ਉਲਟ, ਤਤਕਾਲ ਕੇਸ ਵਿੱਚ, ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਪੜਤਾਲ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਇੱਕ ਸੰਪੂਰਨ ਕੋਡ ਹੈ ਜੋ ਨਾ ਸਿਰਫ ਫੋਰਮ ਨੂੰ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਸਮਾਂ-ਸੀਮਾ ਵੀ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਦੇ ਅੰਦਰ ਹਰੇਕ ਫੋਰਮ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨ ਲਈ ਸਮਰੱਥ ਹੋਵੇਗਾ। ਅਪੀਲ ਜਾਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ। ਐਕਟ ਦਾ ਅੰਤਰੀਵ ਉਦੇਸ਼ ਨਾ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਵੱਖ-ਵੱਖ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸ਼ੁਰੂ ਕੀਤੀ ਗਈ ਕਾਰਵਾਈ ਦੀ ਲੰਬਾਈ ਨੂੰ ਛੋਟਾ ਕਰਨਾ ਹੈ, ਸਗੋਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਅੰਤਮਤਾ ਨੂੰ ਯਕੀਨੀ ਬਣਾਉਣਾ ਵੀ ਹੈ। ਇਹ ਤੱਥ ਕਿ ਇਸ ਵਿੱਚ ਵਰਣਿਤ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਨੂੰ ਮੁਲਾਂਕਣਕਰਤਾ ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਮਾਲੀਆ ਉੱਤੇ ਵੀ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਜਿਹੇ ਸਿੱਟੇ 'ਤੇ ਕਾਫ਼ੀ ਭਰੋਸੇਯੋਗਤਾ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਅਸੀਂ ਬਿਨਾਂ ਕਿਸੇ ਝਿਜਕ ਦੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੀ ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 81(1) ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈ ਲਈ, ਧਾਰਾ 84 ਵਿੱਚ ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ, ਜ਼ਰੂਰੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ।"

ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਅਸਾਮ ਦੇ ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 84 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ ਹੈ। ਉਹੀ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ:

"84. ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 12 ਦੀ ਵਰਤੋਂ।- ਇਸ ਅਧਿਆਏ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀਮਾ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੀ ਗਣਨਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ, 1963 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਉਪਬੰਧ, ਜਿੱਥੋਂ ਤੱਕ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ, ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ ."

ਧਾਰਾ 81 ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 84 ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਨਾਲ ਸੰਬੰਧਿਤ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 84 ਅਧਿਆਇ ਲਈ ਇੱਕ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਫਰਕ ਪਾਉਂਦਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਸੈਕਸ਼ਨ 81 ਦੀ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਸਥਾਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਸਿਰਫ਼ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 4 ਅਤੇ 12 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਹੋਰ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਸੀਮਤ ਵਰਤੋਂ ਦੁਆਰਾ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਆਸਾਮ ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਉਪਬੰਧ ਨੂੰ ਬਦਲ ਦਿੱਤਾ ਹੈ।

18. ਐਮ.ਪੀ. ਸਟੀਲ ਕਾਰਪੋਰੇਸ਼ਨ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, (2015) 7 SCC 58 ਵਿੱਚ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸੀਮਾ ਕਾਨੂੰਨ ਦੀ ਧਾਰਾ 14 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਸਿਵਲ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਅਰਥਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕੀਤਾ, ਅਤੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ। ਕਸਟਮ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 120 ਦੇ ਤਹਿਤ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਰਹੀ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮਾਮਲਾ।

19. ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ਼ ਕਸਟਮਜ਼, ਸੈਂਟਰਲ ਐਕਸਾਈਜ਼, ਨੋਇਡਾ ਬਨਾਮ ਪੰਜਾਬ ਫਾਈਬਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ, ਨੋਇਡਾ, (2008) 3 SCC 73 ਵਿੱਚ, ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਹਵਾਲਾ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਲਈ ਇੱਕ ਸਵਾਲ ਉੱਠਿਆ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਧਾਰਾ 5 ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਉਕਤ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ, ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿੰਘ ਇੰਟਰਪ੍ਰਾਈਜਿਜ਼ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਜਮਸ਼ੇਦਪੁਰ ਅਤੇ ਓ.ਆਰ.ਐਸ., (2008) 3 SCC 70 ਵਿੱਚ ਦਿੱਤੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ।

"6. ਇਸ ਮੌਕੇ 'ਤੇ, ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 35 ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਢੁਕਵਾਂ ਹੈ ਜੋ ਹੇਠਾਂ ਲਿਖਿਆ ਹੈ:

"35. ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਨੂੰ ਅਪੀਲਾਂ। (1) ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਧਿਕਾਰੀ ਦੁਆਰਾ ਇਸ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਕਿਸੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ ਦੁਖੀ ਕੋਈ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਤੋਂ ਘੱਟ ਰੈਂਕ ਵਿੱਚ ਹੈ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਅਪੀਲਾਂ) (ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਇਸ ਅਧਿਆਇ ਵਿੱਚ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਵਜੋਂ ਜਾਣਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ] ਅਜਿਹੇ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਉਸ ਨੂੰ ਭੇਜੇ ਜਾਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ:

ਬਸ਼ਰਤੇ ਕਿ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਜੇਕਰ ਇਸ ਗੱਲ ਤੋਂ ਸੰਤੁਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ ਸੱਠ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਇਸ ਨੂੰ ਤੀਹ ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(2) ਇਸ ਧਾਰਾ ਅਧੀਨ ਹਰ ਅਪੀਲ ਨਿਰਧਾਰਤ ਫਾਰਮ ਵਿੱਚ ਹੋਵੇਗੀ ਅਤੇ ਨਿਰਧਾਰਿਤ ਤਰੀਕੇ ਨਾਲ ਤਸਦੀਕ ਕੀਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।"

8. ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ (ਅਪੀਲ) ਦੇ ਨਾਲ-ਨਾਲ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵੀ ਕਨੂੰਨ ਦੇ ਪ੍ਰਾਣੀ ਹੋਣ ਦੇ ਨਾਤੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਵੱਧ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਵਿੱਚ ਨਿਯਤ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਜਿਸ ਸਮੇਂ ਤੱਕ ਦਾਨ ਲਈ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਸਵੀਕਾਰ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ ਉਹ ਵਿਧਾਨਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਦੇਰੀ ਦੀ ਮੁਆਫੀ ਲਈ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ, 1963 ਦੀ ਧਾਰਾ 5 (ਸੰਖੇਪ ਵਿੱਚ "ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ") ਦਾ ਤਰਕ ਲਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 35 ਦਾ ਪਹਿਲਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਫੈਸਲੇ ਜਾਂ ਆਦੇਸ਼ ਦੀ ਉਸ ਨੂੰ ਸੂਚਨਾ ਦੇਣ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣੀ ਚਾਹੀਦੀ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਜੇਕਰ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਸੱਲੀ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਉਪਰੋਕਤ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਤੋਂ ਕਾਫ਼ੀ ਕਾਰਨਾਂ ਕਰਕੇ ਰੋਕਿਆ ਗਿਆ ਸੀ, ਤਾਂ ਉਹ ਇਸਨੂੰ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਹੋਰ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਆਗਿਆ ਦੇ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਦੂਜੇ ਸ਼ਬਦਾਂ ਵਿੱਚ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਜਾਣੀ ਹੈ, ਪਰ ਵਿਵਸਥਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ, ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਮੰਨਣ ਲਈ ਹੋਰ "30 ਦਿਨਾਂ" ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 35 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (1) ਦਾ ਪ੍ਰਾਵਧਾਨ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ 30 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਪੀਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦੇਣ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਵਰਤੀ ਗਈ ਭਾਸ਼ਾ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਵਿਧਾਨ ਸਭਾ ਦਾ ਇਰਾਦਾ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਸਿਰਫ 30 ਦਿਨਾਂ ਤੱਕ ਦੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਕੇ ਅਪੀਲ ਦਾ ਮਨੋਰੰਜਨ ਕਰਨਾ ਸੀ, ਜੋ ਕਿ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦੇਣ ਲਈ ਆਮ ਸਮਾਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੀ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ, ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਇਹ ਮੰਨਣ ਵਿੱਚ ਜਾਇਜ਼ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ "30 ਦਿਨਾਂ" ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

20. ਚੌਧਰੀਨਾ ਸਟੀਲਜ਼ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ ਬਨਾਮ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ, ਇਲਾਹਾਬਾਦ, (2009) 15 ਐਸਸੀਸੀ 183 ਦੇ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਵਿੱਚ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ, 1944 ਦੀ ਧਾਰਾ 35-ਜੀ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਦਾ ਸਵਾਲ ਵਿਚਾਰ ਲਈ ਆਇਆ। ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਕਿਹਾ

ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ ਅਤੇ ਪੰਜਾਬ ਫਾਈਬਰਜ਼ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪਾਲਣਾ ਕੀਤੀ।

21. ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਫੈਸਲਿਆਂ ਦੀ ਰੋਸ਼ਨੀ ਵਿੱਚ, ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਐਕਟ 2005 ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੀ ਜਾਂਚ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਧਾਰਾ 45 ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧ ਐਕਟ ਜਾਂ ਇਸਦੇ ਅਧੀਨ ਬਣਾਏ ਗਏ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਰੇਕ ਮੂਲ ਆਦੇਸ਼ ਤੋਂ ਅਪੀਲ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਸੈਕਸ਼ਨ 45 ਦੀ ਉਪ ਧਾਰਾ (4) ਲਿਖਤੀ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਦਰਜ ਕੀਤੇ ਜਾਣ ਦੇ ਕਾਰਨਾਂ ਲਈ, 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਜਾਂ ਅਪੀਲ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾਣ ਵਾਲੀ ਅਜਿਹੀ ਹੋਰ ਵਧੀ ਹੋਈ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਧਾਰਾ 45(4) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਪੀਲ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ, ਜੋ ਕਿ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਵਿਵਸਥਾ ਦੀ ਅਣਹੋਂਦ ਵਿੱਚ ਅਥਾਰਟੀ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦਾ ਸੀ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਸੈਕਸ਼ਨ 46(1) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਓ ਮੋਟੂ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਅਤੇ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਮਿਆਦ ਪੁਨਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਖੁਦ-ਬ-ਖੁਦ ਵਰਤੋਂ ਲਈ 5 ਸਾਲ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਕੋਲ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੀ ਮਿਤੀ ਤੋਂ 60 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਅਰਜ਼ੀ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਅਤੇ ਕੋਈ ਦੁਖੀ ਵਿਅਕਤੀ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਸੰਚਾਰ ਦੇ 90 ਦਿਨਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 48(1) ਕਿਤੇ ਵੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੀ ਲਾਗੂ ਹੋਣ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਸੈਕਸ਼ਨ 48 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ ਕਿਉਂਕਿ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਅਧੀਨ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੁਆਰਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 45(4) ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਜੋ ਕਿ ਸੀਮਾ ਵਰਗੀ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਕਰਦੇ ਹਨ। ਐਕਟ, ਕਿਸੇ ਅਥਾਰਟੀ ਨੂੰ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਸ਼ਕਤੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਧਾਰਾ 46 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੂਓ ਮੋਟੂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਸੈਕਸ਼ਨ 48 ਵਿੱਚ, ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਛੋਟ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਦੇ ਕਾਰਨ, ਇਹ ਅੰਦਾਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲਗਾਇਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ, ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 29(2) ਵਿੱਚ ਸ਼ਾਮਲ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿਉਂਕਿ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ, ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਬੇਦਖਲੀ ਜਾਂ ਪ੍ਰਭਾਵ ਦੁਆਰਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਧਾਰਾ 29(2) ਵਿੱਚ ਮੌਜੂਦ ਉਪਬੰਧਾਂ ਦੇ ਆਧਾਰ 'ਤੇ ਮੰਨਦੇ ਹਾਂ ਕਿ), ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਅਧੀਨ ਕਾਰਵਾਈਆਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੋਣਗੇ।

22. ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੇ ਅਸਾਮ ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਪਟੇਲ ਬ੍ਰਦਰਜ਼ (ਸੁਪਰਾ) ਵਿੱਚ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਫੈਸਲੇ 'ਤੇ ਭਰੋਸਾ ਕੀਤਾ ਹੈ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਧਾਰਾ 84 ਦੇ ਉਪਰੋਕਤ ਉਪਬੰਧ ਨੇ ਫਰਕ ਕੀਤਾ ਹੈ, ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਵਿਵਸਥਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਸਿਰਫ ਧਾਰਾ 4 ਅਤੇ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ 12 ਲਾਗੂ ਹਨ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਹ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਹੈ ਕਿ ਹੋਰ ਵਿਵਸਥਾਵਾਂ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹਨ। ਹਾਂਗੋ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੇ ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਯੋਜਨਾ ਨੂੰ ਵੀ ਚਾਲੂ ਕਰ ਦਿੱਤਾ। ਆਬਕਾਰੀ ਐਕਟ ਦੀ ਸਕੀਮ ਭੌਤਿਕ ਤੌਰ 'ਤੇ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੈਟ ਐਕਟ ਤੋਂ ਵੱਖਰੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਹਾਂਗੋ ਇੰਡੀਆ ਪ੍ਰਾਈਵੇਟ ਲਿਮਟਿਡ (ਸੁਪਰਾ) ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਵੀ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੈਟ ਐਕਟ ਦੀ ਵਿਆਖਿਆ ਕਰਨ ਲਈ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਕਿਉਂਕਿ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਅਧੀਨ ਸੋਧ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਕੋਲ ਹੈ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ ਲਾਗੂ ਹਨ, ਅਤੇ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਅਤੇ ਧਾਰਾ 29(2) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਪਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ, ਜਦੋਂ ਤੱਕ ਕਿ ਕੋਈ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਕਾਨੂੰਨ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇਸ ਵਿਵਸਥਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਰੱਖਦਾ ਹੈ, ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੀਆਂ ਧਾਰਾਵਾਂ 4 ਤੋਂ 24 ਲਾਗੂ ਹਨ। ਜਦੋਂ ਅਸੀਂ ਹਿਮਾਚਲ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ ਵੈਟ ਐਕਟ, 2005 ਦੀ ਸਕੀਮ 'ਤੇ ਵਿਚਾਰ ਕਰਦੇ ਹਾਂ, ਤਾਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਇਸਦੀ ਸਕੀਮ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਆਪਣੇ ਕੇਨ ਤੋਂ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕਰ ਰਹੀ ਹੈ ਜੋ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਵੀ ਧਾਰਾ 5 ਦੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਕਰਦੀ ਹੈ। ਪਰ ਉਕਤ ਵਿਵਸਥਾ ਲਈ, ਅਥਾਰਟੀ ਕੋਲ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ ਕਰਨ ਦੀ ਸ਼ਕਤੀ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੈ ਕਿ ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧਾਂ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ; ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੋਲ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 48 ਦੇ ਤਹਿਤ ਸੀਮਾ ਨੂੰ ਮਾਫ਼ ਕਰਨ ਦਾ ਨਾਟਕ ਹੈ। ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਨੂੰ 5 ਸਾਲਾਂ ਦੇ ਅੰਦਰ-ਅੰਦਰ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਸ਼ਕਤੀ ਦੀ ਸੂਓ ਮੋਟੂ ਵਿਵਸਥਾ ਵੀ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਇਰਾਦਾ ਸੀਮਾ ਐਕਟ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਅਸੀਂ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਦੇਰੀ ਨੂੰ ਮੁਆਫ਼ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

23. ਸਾਡਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਨੂੰ ਟਿਕਾਊ ਨਹੀਂ ਕਿਹਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਲਿਮਿਟੇਸ਼ਨ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 5 ਦੇ ਉਪਬੰਧ 2005 ਦੇ ਐਕਟ ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 48 ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਉਪਬੰਧਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਹੁੰਦੇ ਹਨ। ਅਯੋਗ ਫੈਸਲੇ ਅਤੇ ਆਦੇਸ਼ ਇਕ ਪਾਸੇ ਰੱਖੇ ਜਾਂਦੇ ਹਨ; ਕੇਸਾਂ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਯੋਗਤਾਵਾਂ 'ਤੇ ਜਾਂਚ ਕਰਨ ਲਈ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਭੇਜ ਦਿੱਤਾ ਜਾਂਦਾ ਹੈ।

ਮਾਮਲਾ ਹਾਈਕੋਰਟ 'ਚ ਰਿਹਾਅ

ਡਿਸਕਲੇਮਰ ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਆ ਨਿਰਣਾਂ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ਾਂ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ । ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ

ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ ਲਈ ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

Tarun Mehra

Advocate